

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklēsiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

LXXI. Quòd ob leves quasdam voculas pertinaciter certandum non fuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

CAPUT LXXI.

*Quod ob leves quasdam voculas pertinaciter
certandum non fuit.*

Vobis enim pertinaciter contendibus de rebus parvis atque levissimis, tantam populi multititudinem vestro consilio regi non decet, in tanta præsertim animorum dissensione: nec solum id indecorum, sed profus nefas esse existimatur. Atque ut prudentiam vestram minore exemplo commonefaciam; scitis ipsos etiam Philosophos unius sectæ professione inter se omnes fœderari; eosdem tamen in aliqua assertione parte interdum discrepare. Verum licet in ipsa scientię perfectione dissentiant, nihilominus ob sectæ communionem rursus in unum conspirant. Quod si ita est, quomodo non multo justius fuerit, vos qui maximi Dei ministri constituti estis, in ejusdem religionis professione unanimis permanere. Sed accuratiū si placet & attentiū expendamus id quod jam dixi; & quoniam sit ut ob levium & inanum verborum inter vos contentiones, fratres fratribus velut in acie oppositi stent; utque venerabilis conventus, per vos qui de rebus adeo exiguis & minimè necessariis rixamini, impia dissensione dissideat. Plebeia sunt hæc, & quæ puerili magis inscitiae quam Sacerdotum & prudentium virorum sapientia congruant. Abscedamus nostra Iponente à diaboli temptationibus. Maximus Deus noster & omnium Servator, commune cunctis protulit lumen. Sub cuius auspicio ac providentia, mihi ejus famulo & cultori concedite, quælo, uthoc opus ad exitum perducam, quo plebs illius mea allocutione atque opera, & admonitionum instantiā ad conventus unitatem revocetur. Nam cùm vobis, ut dixi, una eademque sit fides, una de religione nostra sententia; cumque legis præceptum utraque sui parte omnes in unam animorum confessionem constringat: istud quod levem intervos contentionem excitavit: quandoquidem ad totius religionis summam non pertinet, non est cur ullum inter vos discordium ac seditionem faciat. Atque hæc non eò dico, ut vos de inepta, & qualisunque demum vocanda est questio, idem omnino sentire cogam. Poteſt enim gravitas conventus integrè apud vos conservari, & una eademque inter omnes

A

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΑ.

Μὴ δέ μικράς λέξεις φιλονεκεῖν τοῦ θεοῦ.

Υἱῷ δὲ σὺν αὐλήλοις ὅτες μικροὶ λίαν ελαχίσων φιλονεκεῖν, τοῦτο τὸ Θεός λαονταῖς ὑμέραις ιδίως φύσιν εἰς περιστήκει, διὰ τὸ διχονοεῖν αὐλήλοπον, εἴτε ὅλως θεριτὸν εἶναι πιστεύειν, μικρῷ σύνδειγματι τὴν ὑμέραν σωματικόταπι, λέξων ἵστηπον τὸ φιλοφρόγαυτας, ὡς ἐνὶ μὴ ἀπαντες δόγματος θεοβασιᾳ. πολλάκις δὲ ἐπειδὴν εἰ τινὴ φιλοσοφεῶν μέρεις διαφωνῶσι. εἰ καὶ τῇ τῆς ψηφίσμης δεῖπνη χωρίζονται, τῇ μέρτοι τεσσαράς εἰνωσι, πάλιν εἰς αὐλήλοις συμπεπλεῖσθαι τὸ τέτο ἐσι, πῶς οὐ πολλῷ δικαιοιστεον, μᾶς τὸ τέμενος μεγάλῃ Θεῷ θεριπόντας καθιστάτας, εἰ τοιάντη περιστάσεις θροκεῖσθαι μούχης αὐλήλοις εἶναι. Επιπλέοντας λογισμῷ μετέζονται, εἰ πλειον σωμέτοι, τοιούτοις ὄρθως ἔχει διόλιγας καὶ μαλαίς πρωτῶν εἰς ἡμῖν φιλονεκίας, αἵτινες αὖτις φοῖς αὐληταῖς, καὶ τὸ τῆς σωμάτου ἕμιν ἐσι διχονοία χωρίζεται διήμητρι, οἱ πρεσβύτεροι διώτες μικροὶ εἴτε μικροὶ εἴτε καὶ μικροὶ αὐλήλοις φιλονεκεῖμεν. Δημοσθένης ταῦτα, καὶ παιδικαὶ αὐλαὶ αἴροντα μᾶλλον, ητο τῶν ιερέων καὶ φερούμενων αὐθοῦν σωματιποσικοῖς. Διτοσῶμεν ἐκόντες τῶν διαβολῶν πειρασμῷ. οἱ μέγας ἡμῖν Θεὸς οἱ κονίς πάντων σωτῆρες, κονίου ἀπαστο τὸ φῶς ἔξτησον οὐδὲ τὴν περιοία ταύτην ἐμοὶ τῷ φερούμενον θεού τὸν περιστάσθαι εἰς τέλος οὐρανοῖς συγχωρίσατε. οὕτως φωνήσεις καὶ ὑπηρεσία ζειτεστον εἰς τάσσον, περὶ τὴν τὸ σωμάτος κονιάν ἐπανάγομεν. ἐπειδὴν δὲ ὡς ἔφη μία τὸ ἐπινοῦμα πτερί, καὶ μία τὸ καθ' ἡμᾶς αἱρέσσως συνεπειτα τεττήνομα τούτη γελατιναῖς τοις διέσαλται μέρεσι εἰς μίαν ψυχήν περιθεστο τὸ ὅλον συγκλειν τεττήνοπε διόλιγλων εἰς ὑμῖν αὐλήλοις φιλονεκίαν ἔγραψεν, ἐπειδὴ μηδὲ πρεσβύτεροι τὸ παῖδες διαμανταῖς ποιεῖτω. καὶ λέγω ταῦτα, εἴτε αὐγούσιον ὑμᾶς ἀξαπαντεῖται λίαν εὐηδεῖ, οἷα δην ποτέ εἰσιν ἐπείν τοις ζήτησι, σωτηρίᾳ. διαματαῖς δὲ καὶ τὸ τῆς σωμάτου τίμη-

ψυχήν ἀκεραίως σώζεται, καὶ μία καὶ ή αὐτή τῷ
πάντινον κοινωνίᾳ τηγεῖται, καὶ ταρασσεῖται περὶ τὸν
μέρει πρὸς αἱλούλας υἱοῦν ὑπὲρ ἐλαχίστα δια-
φανία γένηται. ἐπειδὴν μὴ ἡ πάντες εἰς ἄπαισ-
ται τὸ βελόμεθα, μηδὲ μία τις εἰς υἱοῦν Φύσις
ἴχεται πολτεύεται. Πεὶ μὲν οὖν τῆς φύσεως
περιοίας, μία τις εἰς υἱοῦν ἔσω πότις μία συμ-
βολή μία συμβολή τοιούτην. Κρεπίδον θ. ἀδ' ὑπὲρ τῶν
ἀλαχίστων τετάρτων γένηταις εἰς τὸν αἱλούλας ἀκε-
ραίον τοῦτο, καὶ μη πρὸς μίαν γνώμην συμ-
φέρεται, μένεν εἴσω λογισμός περισκεπτος, τῷ τοῦ
διανοίας διπρόρρητῳ τηρούμενα. τὸ μέντοι τῆς
κοινῆς Φιλίας ἔξαιρετον, καὶ τὸ αἱλούλας πότις,
τοιοῦτον τὸν Θεον καὶ τὸν δύνομα Θρησκείαν τι-
μὴν, μέρετω παρ' υἱοῦν αἰσθάνθετος ἐπανέλθετε
διπρὸς τὴν αἱλούλαν Φιλίαν τε καὶ χάρεν. αἱ-
πόδοις τῷ λαῷ ξύμπταιντος οἰκείας φε-
πλοκας. ιμεῖς τε αὐτοὶ καθάπτερ τὰς ἐστῶν
ψυχὰς ἐκκαθήραντες, ἀνθίστησι αἱλούλας Εὔγ-
ιατειδόλον γῆπολλάκις Φιλία γίνεται μὲν τὸν
τὸν ζεχρας ιστίθεσιν, ἀνθίστησι καταλλαγὴν
πανελθόσα.

A communio retinerti , quamvis invicem de re aliqua minimi momenti dissentias . Siquidem nec idem omnes volumus in omnibus , nec una omnium indeles est atque sententia . Itaque de divina quidem Providentia una inter vos sit fides , unus intellectus , una de Deo consensio . Quæ verò de levissimis istis questionibus inter vos subtiliter disputatis ; licet non in eandem coœatis sententiam , interiori mentis cogitatione contineare & arcano pectoris recondere debetis . Maneat firma in vobis communis amicitia prærogativa , & veritatis fides , & Dei legisque observantia . Recurrite ad mutuam dilectionem & caritatem ; reddite universo populo suos amplectus . Vosmet ipsi expurgatis ut ita dicam animis vestris , vos vicissim agnoscite . Sæpe enim post depositas inimicitias reconciliatâ iterum gratiâ , jucundior existit amicitia .

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΒ'.

Οὐδὲ οὐλαβοῖς αὐτὸν προστάζειν σταύρουσσν ἡ ναῦκα δέ τοι καὶ μέλλων
αἰς τὴν ἀπόλογην δίκαιωνταν εἰπεῖν διά ταῦτα.

Α πόδις δε μοι γαλλεως μεν ημέρας,
Ανίκαις δ' αμεσίμυρες. οντα καμοι τις ιδο-
πικαδεξ φωλος, και βίσ λειπον ισύχη ευ-
φροσυνη τούτηις ει ω μη, σενεν ανάληκη, και
δακνοντος δι ολη συγχεισθ, ο μη ή τον τε γεω
αινα πεάως ιφις αδε. την γασ τοι τε Θεο-
ληη, την σωτηρεασηνταν λειωτων εμημ, γ-
τως αδηνη θε βλαβερη πρεσ αλληλης φιλο-
νεκα κεχωεισ μένων, εμει πως είχαρει τη λε-
γητηδισιεσδαναι λειπον ινα ή τη Επι τετω
λυπητων πρεσοισ αισθησε. πεώλει Πρι-
σας τη Νικουμδέων πόλει, αρχαχεημα πρεσ
την έναν πτηγηγόμεια τη γνωμη. απενδονι δη
μοι πρεσιμας, κα τη πλεισνι μερει σων ιμην
οιη η τεδε θ γράμματος αγγελια περης το
επιαλιτον λοισμον ανεχαιτισεν. ινα μη της
ιφθαλμοις οραι αναγκασ θειν, ο μη ή ταις
ακοαις προσεσδ διωδιλον ιγγειλε. ανοιχατε
δη μοι λοιπον ζη τη καβ ιμας ομονοια, της
εωνας την οδον, η ταις πρεσ αλληλης φιλονε-
ικης απεκλεισταις θ συγχωριτας θαηδον ι-
ματεσ ομε, και τεσ αλλης απαλας δημης
ιδειν χαίρονταις, και την ιστη της κοινης

C A P U T LXXXII.

Quomodo dolore affectus pre pietate lacrymas effusit: & iter quod facturus erat in Orientem, ob hanc causam repressit.

Reddite igitur mihi tranquillos dies, & noctes curarum expertes; ut mihi quoque puræ lucis voluptas, & quietæ vitæ latititia in postrem conservetur. Quod nisi consecutus fuero, ingemiscam necesse est, totulque lacrymis perfundar; nec reliquum vitæ tempus placidè exigam. Nam quandiu populus Dei (conservos meos dico) iniqua & perniciofa contentione discessus est, qui fieri potest ut ego deinceps animo consistam. Porro ut doloris hac de re mei magnitudinem intelligatis; Nuper cum Nicomediam venissem, protinus in Orientem iter facere decreveram. Cumque profectionem urgerem, & majore jam ex parte vobiscum essem, hujus rei nuntius consilium nostrum retro avertit; ne cogeret ea coram aspicere, quæ ne auditu quidem tenus tolerare me posse existimabam. Deinceps ergo viam mihi in Orientem aperite consensu vestro, quam mihi mutuis inter vos contentiōibus obstruxistis. Date hoc mihi, ut vos aliosque omnes populos latos atque

Ooo iij